

PREBENTZIO-JARDUNBIDEAK PRÁCTICAS PREVENTIVAS

3

3.1 GRIPEAREN AURKAKO TXERTAKETA VACUNACIÓN ANTIGRIPAL

DEFINIZIOA

Gripea, egun batzuetarako ezgaitasuna sortu, eta biztanleen erikortasuna eta asistentzia-eskaria gehitzen duen gaixotasun bat da. Horrez gain, aldi epidemikoetan produkzio-galera esanguratsuak eragiten ditu. Bestalde, 65 urtetik gorako pertsonen eta patologia kronikoak dituzten edozein adinetakoek, ospitalizazioa eta heriotza ekar ditzaketen konplikazio larriak izateko arrisku handiagoa daukate. Gripearen eragina murrizteko asmoz, azterlan batzuek arrisku-taldeei zuzendutako gripearen aurkako txertaketa-kanpainen eraginkortasuna nabarmendu dute. Hori dela eta, 65 urtetik gorako pertsonen eta arazo kronikoak dituztenei, urtero gripeari aurre egiteko txertoa jartzea gomendatzen zaie. Era berean, arrisku-talde horiei gripea transmititu diezaieketen pertsonen txertaketa gomendatzen da, hala nola: pertsona sanitarioa, geriatriko edo adineko egoitzetako eta etxez etxeko laguntzako gizarte-zerbitzuetako dena.

OSASUN INKESTA 2007

Gizonezkoak dira, prebentziozko neurri hori emakumezkoek baino sarriago hartzen dutenak. Horiek horrela, 65 urte eta gehiago zituzten gizonezkoen %78k eta emakumezkoen %73k, urtero gripearen kontrako txertoa jarri zutela aitortu zuten.

DEFINICIÓN

La gripe es una enfermedad que causa incapacidad durante varios días, incrementa la morbilidad y la demanda asistencial de la población y, además, ocasiona pérdidas productivas significativas durante los periodos epidémicos. Por otro lado, las personas mayores de 65 años, así como las personas de cualquier edad que padecen patologías crónicas, tienen un riesgo más elevado de complicaciones graves que pueden conllevar hospitalización y fallecimiento. Con el fin de disminuir el impacto de la gripe, diversos estudios han señalado la eficacia de las campañas de vacunación antigripal dirigidas a los grupos de riesgo. Por esta razón se recomienda la vacunación anual frente a la gripe de todas las personas mayores de 65 años y de aquellas con problemas crónicos. Asimismo se recomienda la vacunación de personas que pueden transmitir la gripe a estos grupos de riesgo, como el personal sanitario, el de residencias de la 3ª edad o geriátricos y el perteneciente a los servicios sociales de ayuda a domicilio.

ENCUESTA DE SALUD 2007

Los hombres adoptan esta medida preventiva con mayor frecuencia que las mujeres. Así, el 78% de los hombres y el 73% de las mujeres de 65 y más años declararon haberse vacunado anualmente contra la gripe.

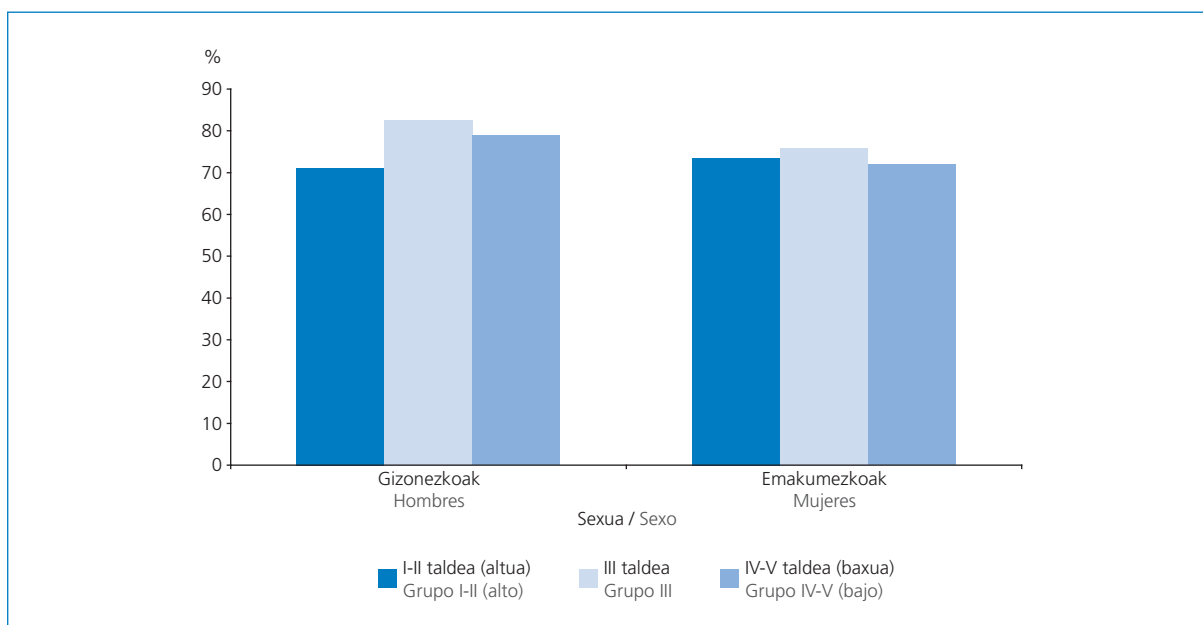
Talde sozioekonomikoen arabera emaitzek erakusten dute, egoera hobereeneko taldeetako 65 urte eta gehiagoko gizonezkoak direla proportzio txikiagoan (%71) txertatzen direnak. Emakumezkoen artean, maila sozioekonomikoaren arabera ezberdintasun txikiagoak daude, eta 65 urte eta gehiagoko emakumezkoen kasuan, egoera txarragoko taldekoak dira gutxien txertatu direnak (3.1.1. irudia).

Los resultados por grupos socioeconómicos muestran que los hombres de 65 y más años de los grupos más favorecidos son los que se vacunan en menor proporción (71%). Entre las mujeres existen menores diferencias por nivel socioeconómico y entre las mujeres de 65 y más años, son las del grupo menos favorecido quienes menos se vacunan (Figura 3.1.1).

3.1.1. irudia / figura 3.1.1

Gripearen aurkako txertoa jartzen duen 65 urte eta gehiagoko biztanleriaren proportzioa (%), talde sozioekonomikoa kontuan hartuta

Proporción (%) de población de 65 y más años que se vacuna contra la gripe, por grupo socioeconómico

Honako hauek izan ziren, 65 urte eta gehiagoko pertsonen gripearen aurkako txertoa ez jartzeko arrazoirik adierazgarrienak: %27,6k pentsatu zuen txertoak ez zuela ezertarako balio, %22,4k aitortu zuen ez zekiela zergatik ez zuen txertoa jartzen, %19,9k ez zuen uste txertaketa gomendatzen zaien taldekoak zirenik, %11,5ak pentsatzen zuen txertatzeak konplikazioak ekarriko zizkiola, %10,1ak erantzun zuen kalte egiten ziola, %4,7ari ahaztu egiten zitzaion txertatzera joatea, %3,1ak kontra-indikazio medikoagatik eta %0,7ak ez zuelako izan gripearen aurkako txertoa jartzeko gomendioaren berririk.

Txertoa ez jartzeko arrazoiei dagokienez, gizonezkoen eta emakumezkoen artean zenbait ezberdintasun egon zen: gizonezkoek sarriago aipatu zuten gripearen aurkako txertoak ez zuela ezertarako balio, eta txertoa jartzera joatea ahazten zitzaizela. Emakumezkoen kasuan, proportzio handia-

Los motivos más destacables por los que las personas de 65 y más años no se vacunaron contra la gripe fueron los siguientes: el 27,6% pensó que la vacuna no servía para nada, el 22,4% declaró no saber cuál era el motivo por el que no se vacunaba, el 19,9% no se consideraba que pertenecía a ninguno de los grupos a los que se recomienda la vacunación, el 11,5% pensaba que le podía traer complicaciones, el 10,1% respondió que le sentaba mal, el 4,7% por no acordarse de ir, el 3,1% por contraindicación médica y el 0,7% porque no conocía la recomendación de vacunarse contra la gripe.

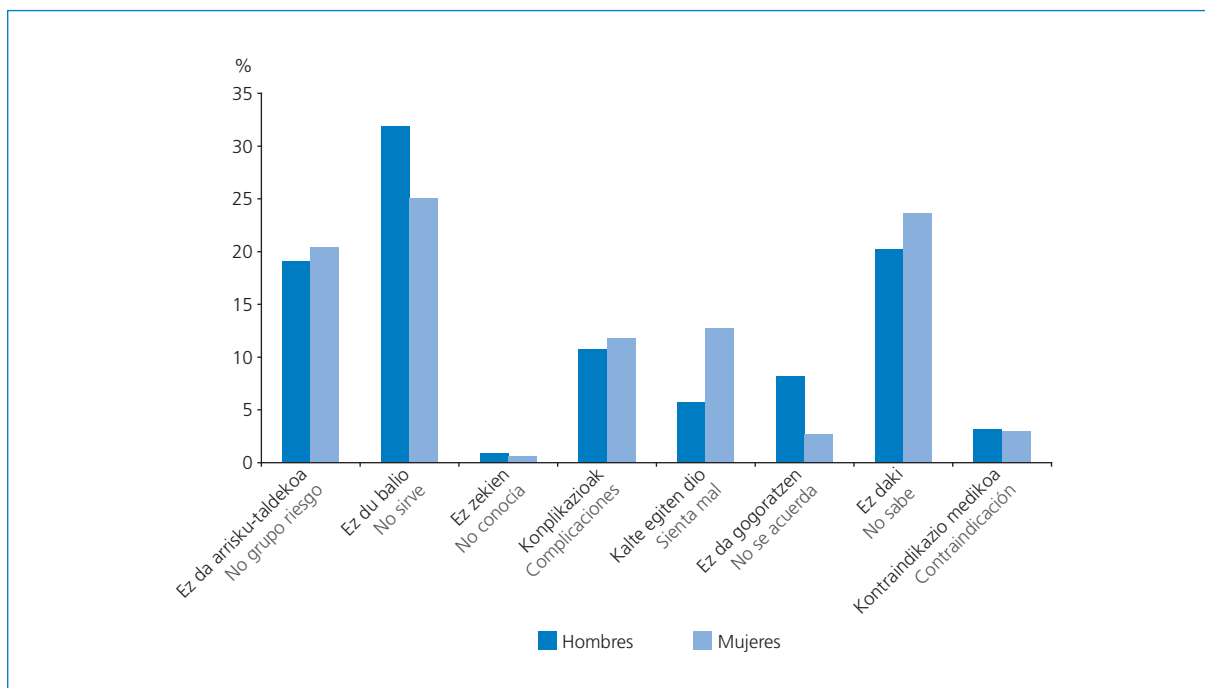
Hubo algunas diferencias entre hombres y mujeres en relación a los motivos de la no vacunación: los hombres mencionaron con mayor frecuencia que la vacuna antigripal no servía para nada y que no se acordaban de ir a ponérsela mientras que las mujeres destacaron en mayor proporción que

goan azpimarratu zuten txertoak kalte egiten zela, eta ez zekitelako zergatik ez zuten txertoa jartzen (3.1.2. irudia).

les sentaba mal y que no sabían el motivo por el que no se vacunaban (Figura 3.1.2).

3.1.2. irudia / figura 3.1.2

Gripearen aurkako txertoa ez jartzeko arrazoiak, 65 urte eta gehiagoko gizonezko eta emakumezkoengan
Motivos de no vacunación contra la gripe en hombres y mujeres de 65 y más años

1997. URTEAZ GEROZTIKO EBOLUZIOA

Hauxe izan da, urtero gripearen aurkako txertoa jartzen duten 65 urtetik beherako pertsonen proportzioa: %8 ingurukoa 50 urte bete ez dituzten pertsonen artean, eta %20 ingurukoa 50 urtetik 64 urtera arteko adin-taldean. 65 urte eta gehiagoko biztanlerian, halere, urteroko txertaketaren proportzioak gora egin duela ikusten da, azken bost urteetan %69,4koa izatetik %74,8koa izatera igaro baita. Igoera hori, 65 urtetik 74 urtera arteko taldekoengan nabarmenagoa izan da (3.1.3. irudia).

Txertoa ez jartzeko arrazoiaren eboluzioari dagokionez, prebentziozko neurri horren eragingaritasunarekiko mesfidantzaren gehikuntza azpimarratu behar da, 2002an %22koa izatetik 2007an %28koa izatera igaro baita. Bestetik, erantzun posibleen artean portzentajezko garrantzia txikiagoa izan arren, konplikazioen igoera ere aipatu behar da, 10 urteetan %5etik %12ra gehitu delako. Txertoa ez jartzeko gainerako arrazoiak garrantzia galdu dute, edo ia aldaketarik gabe mantentzen dira (3.1.4. irudia).

EVOLUCIÓN DESDE 1997

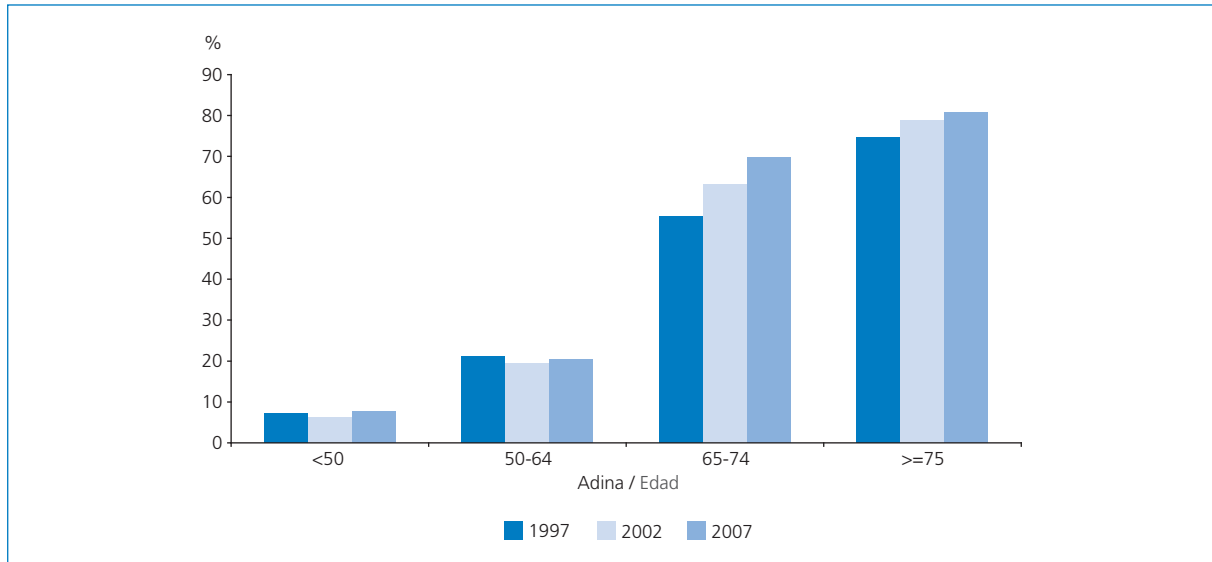
La proporción de personas menores de 65 años que se vacunan anualmente contra la gripe se mantiene en torno al 8% entre las personas que no han cumplido los 50 años y en torno al 20% del grupo de edad de 50 a 64 años. En la población de 65 y más años, sin embargo, se observa un aumento de la proporción de la vacunación anual, que en los últimos cinco años ha pasado del 69,4% al 74,8%, siendo el aumento más notable el del grupo de 65 a 74 años (Figura 3.1.3).

Con respecto a la evolución de los motivos de no vacunación, caben destacar el incremento de la desconfianza hacia la efectividad de esta medida preventiva, que ha pasado del 22% en 2002 al 28% en 2007 y, aunque con un peso porcentual menor dentro de las posibles respuestas, el aumento de las complicaciones que pasan en 10 años del 5% al 12%. El resto de los motivos de no vacunación han perdido importancia o se mantienen sin apenas cambios (Figura 3.1.4).

3.1.3. irudia / figura 3.1.3

Gripearen aurkako txertoa urtero jartzen duen biztanleriaren eboluzioa (%), adin-taldeak kontuan hartuta.
1997-2007

Evolución de la población (%) que se vacuna anualmente contra la gripe por grupos de edad 1997-2007

3.1.4. irudia / figura 3.1.4

65 urte eta gehiagoko biztanleriak % gripearen aurkako txertoa ez jartzeko arrazoiak, 1997-2007
Motivos por los que la población de 65 y más años no se vacuna contra la gripe, 1997-2007

